

มาตรการฉุกเฉินยกระดับการปฏิบัติการในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM<sub>2.5</sub>  
ในช่วงสถานการณ์วิกฤต ประจำปี ๒๕๖๗

สืบเนื่องจากสถานการณ์ฝุ่นละออง PM<sub>2.5</sub> เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง ที่เริ่มนี้แนวโน้มสูงขึ้นและเกินมาตรฐาน (มาตรฐานไม่เกิน ๓๗.๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) ในหลายพื้นที่ของประเทศไทย และส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน คณะกรรมการจัดการปัญหามลพิษทางอากาศเพื่อความยั่งยืน ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ได้พิจารณาแนวทางการดำเนินงานที่สอดคล้องตามแผนปฏิบัติการขั้นเคลื่อนไหว แห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” มาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นพิษ PM<sub>2.5</sub> ปี ๒๕๖๗ คณะกรรมการตีเป็นชอบเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๖ และค่ามาตรฐานฝุ่นละออง PM<sub>2.5</sub> เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง ที่ปรับปรุงให้มีความเข้มงวดขึ้น (ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๕ เรื่อง การกำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมโครกรัมในบรรยากาศโดยทั่วไป) เพื่อกำหนดมาตรการฉุกเฉินยกระดับการปฏิบัติการในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM<sub>2.5</sub> ในช่วงสถานการณ์วิกฤต ประจำปี ๒๕๖๗ โดยแบ่งระดับการปฏิบัติการเป็น ๒ ระดับ และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดบัญชาการเหตุการณ์ (Single Command) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามภารกิจหน้าที่และยกระดับความเข้มข้นการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะสิ้นสุดสถานการณ์หรือสถานการณ์กลับสู่ภาวะปกติ ดังนี้

ระดับที่ ๑ เมื่อปริมาณฝุ่นละออง PM<sub>2.5</sub> เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่าตั้งแต่ ๓๕.๑ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ติดต่อกัน ๓ วัน

๑. การจัดการไฟในบ้าน

- (๑) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศปิดบ้านพื้นที่เสี่ยงที่จะเกิดไฟป่า หรือในพื้นที่เกิดไฟป่าซ้ำซาก ในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งตามที่เห็นสมควร
- (๒) จัดชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็ว เฝ้าระวัง ลาดตระเวน ป้องกันไฟ และปฏิบัติการดับไฟป่า โดยให้มีการรายงานสถานการณ์กับศูนย์ปฏิบัติการฯ (War room) ตลอด ๒๔ ชั่วโมง
- (๓) ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย โดยผู้ว่าราชการจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จับกุมผู้กระทำผิดตามเงื่อนไขการควบคุมและข้อตกลงกติการะหว่างรัฐและชุมชน เรื่อง การใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่า และผู้ที่ลักลอบเผาป่าอย่างเด็ดขาด และรอดเริ่มตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๘๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ และประมวลกฎหมายอาญา

๒. การจัดการไฟในพื้นที่เกษตร

- (๑) ให้กระทรวงมหาดไทย โดยผู้ว่าราชการจังหวัด กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานต媧ตรวจสอบแห่งชาติ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำกับดูแลภาครัฐ การบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และประมวลกฎหมายอาญา
- (๒) ให้กระทรวงอุตสาหกรรมออกคำสั่งห้ามโรงงานรับอ้อยไฟไหม้เข้าที่บดเด็ดขาด

### ๓. การควบคุมฝุ่นในเขตเมือง

๑) ให้ภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรอิสระ ประกาศ Work From Home (WFH)

๕๐ % และขอความร่วมมือภาคเอกชนให้พิจารณาประกาศ Work From Home (WFH) ๕๐%

๒) ลดราคาค่าโดยสารระบบขนส่งสาธารณะ เช่น รถไฟฟ้า รถโดยสาร และเรือ

โดยสาร รวมถึงลดราคาค่าบริการจอดแล้วจอด (การบริการต่อเนื่อง)

๓) ห้ามนำรถโดยสารที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซลมาวิ่งบริการรับ-ส่งประชาชน

๔) ให้กระทรวงอุตสาหกรรม แจ้งขอความร่วมมือ โรงงานเหล็ก โรงโม่ บด และย่อยหิน เตาเผาฯลฯ และสถานประกอบ

กิจการที่ใช้หม้อไอน้ำ ลดกำลังการผลิต

### ๔. หมอกควันข้ามแดน

๑) ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดให้มีการแจ้งสถานการณ์  
จุดความร้อน โดยใช้ Hotline ระหว่างหน่วยงานระดับกระทรวงและระดับกรม เพื่อขอความร่วมมือลดจุดความร้อน

### ๕. การดูแลประชาชน

๑) ให้สถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ประกาศ Work From Home (WFH) ๕๐ %

๒) กระทรวงสาธารณสุข จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดห้องปลอดฝุ่น พื้นที่  
ปลอดภัย แจกจ่ายอุปกรณ์ป้องกันฝุ่น ยารักษาโรค โดยทันทีและทั่วถึง โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มประจำบ้าน

ระดับที่ ๒ เมื่อปริมาณฝุ่นละออง PM<sub>2.5</sub> เฉลี่ย ๙๕ ชั่วโมง มีค่าตั้งแต่ ๑๕๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ติดต่อกัน ๕ วัน

๑. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณี  
ฉุกเฉิน กรณีฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM<sub>2.5</sub>)

### ๖. การจัดการไฟในป่า

๑) ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับ ผู้ว่าราชการจังหวัด  
ประกาศปิดป่าทั้งหมด ทั้งในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติ

### ๗. การจัดการไฟในพื้นที่เกษตร

๑) ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับความช่วยเหลือจากภาครัฐประจำปี ๒๕๖๗  
ทุกกรณี หากตรวจพบว่ามีการเผาในพื้นที่เกษตรของตนเอง

### ๘. การควบคุมฝุ่นในเขตเมือง

๑) ให้ภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรอิสระ ประกาศ Work From Home (WFH) ๑๐๐ %

๑) ห้ามรถบรรทุกที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซลเข้าเมือง

๓) ให้กระทรวงอุตสาหกรรมออกคำสั่งหยุดประกอบกิจการข้าวครัวโรงงาน  
กลุ่มเสี่ยงที่ก่อให้เกิดฝุ่น กรณีตรวจพบค่าฝุ่นละอองจากปล่องระบายนก ๑.๕ เท่า ของค่ามาตรฐาน ที่กำหนด

### ๙. หมอกควันข้ามแดน

๑) ให้กระทรวงการต่างประเทศ จัดให้มีการหารือระหว่างนายกรัฐมนตรี  
ไทย และนายกรัฐมนตรีของประเทศเพื่อนบ้านเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดน

### ๑๐. การดูแลประชาชน

๑) ให้สถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ประกาศ Work From Home (WFH) ๑๐๐ %